

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 22 grudnia 2010 r.

**Pan
Tadeusz Franciszek Bujkowski
Prezes Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Suwałkach**

LBI- 4101-22-01/2010
P/10/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła kontrolę działalności w latach 2008-2010 (I półrocze) Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach („Kolegium” lub „SKO”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 6 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Kolegium w kontrolowanym okresie. Pozytywną ocenę uzasadnia sprawne rozpatrywanie i ewidencjonowanie wpływających spraw oraz poprawa jakości wydawanych orzeczeń. Stwierdzona nieprawidłowość polegała na wypłacie nieetatowym członkom Kolegium dodatkowego wynagrodzenia, niezwiązanego z rozpatrywaniem spraw.

1. Kolegium w latach 2008-2010 (I półrocze) sprawnie i na bieżąco rozpatrywało wpływające sprawy², przestrzegając w 50 z 55 badanych przez NIK, terminów określonych w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³ lub art. 139 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁴. Dwie z 40 spraw z zakresu administracyjnego, w tym podatkowego, załatwiono z opóźnieniem czterech i pięciu dni, a trzy z 15 z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste, z opóźnieniem czterech dni, z powodu stopnia skomplikowania spraw.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² wpłynęło 1732 a rozpatrzono 1738 spraw (tzw. wskaźnik opanowania wpływu dla tego okresu ukształtował się na poziomie >1)

³ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1701 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

2. W skład SKO na koniec lat 2008-2009 oraz I półrocza 2010 r. wchodziło siedmiu⁵ członków etatowych oraz od czterech do ośmiu członków pozaetatowych. Do rozpatrywania spraw zasadnie angażowani byli głównie etatowi członkowie Kolegium (w okresie objętym kontrolą rozpoznali ponad 75% spraw), a członkowie pozaetatowi tylko w miarę potrzeb (orzekało średnio pięciu nieetatowych członków SKO).

W biurze obsługującym Kolegium zatrudniano na trzech etatach czterech pracowników.

3. Wydatki ogółem Kolegium w latach 2008-2009 oraz w I połowie 2010 roku wyniosły - odpowiednio - 1.246 tys. zł, 1.155,4 tys. zł i 583,8 tys. zł, z tego na wynagrodzenia wraz z pochodnymi 1.018 tys. zł (w tym wypłacone etatowym członkom SKO nagrody jubileuszowe oraz odprawa emerytalna), 941,9 tys. zł i 504,4 tys. zł.

Średni koszt rozpoznania sprawy⁶ w Kolegium ukształtował się na poziomie 1.666 zł w 2008 roku, 1.948 zł w 2009 roku i 1.471 zł w I połowie 2010 roku. W latach 2008-2010 (I półrocze) SKO rozpatrzyło - odpowiednio - 748, 593 i 397 spraw w I i II instancji.

4. W okresie objętym kontrolą zmniejszył się odsetek orzeczeń SKO, które sąd administracyjny - w wyniku wniesionych skarg - uchylił lub stwierdził ich nieważność. W 2008 roku było to 2,6% (skargi wpłynęły na 74 z 583 orzeczenia SKO, z czego sąd uwzględnił 15), natomiast w 2009 roku 1,8% (skargi wpłynęły na 34 z 508 orzeczeń SKO, z czego sąd uwzględnił dziewięć). Do 30 czerwca 2010 roku sąd rozpatrzył trzy z 15 skarg (przy 356 orzeczeniach) i utrzymał, w tych sprawach, w mocy stanowisko SKO.
5. Ewidencja spraw prowadzona była w Kolegium rzetelnie i chronologicznie (sprawy rejestrowano w ciągu pięciu dni od wpływu, łącznie ze wskazaniem składu orzekającego). W dwóch z 35 badanych spraw wyznaczenie składu nastąpiło w 10 i 14 dni, co nie miało wpływu na terminowość ich załatwienia.

Istniejące w SKO procedury regulowały etapy przyjmowania, ewidencjonowania i rozpatrywania spraw, w tym wewnętrznego obiegu dokumentów oraz wyznaczania przewodniczących i pozostałych członków zespołu orzekającego.

6. W budżetach zadaniowych Kolegium na lata 2008-2010, ustalano zadanie, planowane podzadania, ich cele i mierniki, w oparciu o wytyczne Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych (corocznie modyfikowane), w sposób zgodny

⁵ według rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 8 września 1999 r. w sprawie maksymalnej liczby etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 74, poz. 828)

⁶ liczony stosunkiem wydatków ogółem do ilości rozpatrzonych spraw

ze standardami określonymi w załącznikach do właściwych dla danego roku rozporządzeń Ministra Finansów⁷. Wydatki na poszczególne podzadania zostały określone proporcjonalnie do liczby załatwianych w danym podzadaniu spraw.

W okresie objętym kontrolą SKO nie prowadziło ewidencji księgowej wydatków w układzie zadaniowym⁸, co w ocenie NIK, utrudniało bieżące monitorowanie wydatków poniesionych na poszczególne podzadania i działania.

7. W latach 2008-2010 (I półrocze), na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych⁹ w związku z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych¹⁰ (obowiązującej od 1 stycznia 2009 r.) lub § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich¹¹ (obowiązującego do 31 marca 2009 r.), pracownikom biura SKO zostały wypłacone nagrody w łącznej wysokości 44,6 tys. zł, w tym 17,6 tys. zł w 2008 roku, 20,0 tys. zł w 2009 roku i 7,0 tys. zł w I połowie 2010 roku. Przyznania nagród nie uzasadniano na piśmie, gdyż w ocenie Pana Prezesa nie było to konieczne, z uwagi na uznaniowy charakter nagród i nieprzysługiwanie pracownikom roszczeń z tego tytułu. Zdaniem NIK, udokumentowanie zasadności przyznania nagród dla poszczególnych pracowników stanowi element wspierający system kontroli wewnętrznej w zakresie oceny prawidłowego gospodarowania środkami publicznymi.
8. W latach 2008-2009, zgodnie z postanowieniami zarządzenia Prezesa SKO z 1 czerwca 2006 r., pozaetatowym członkom Kolegium zostały wypłacone dodatkowe wynagrodzenia niezwiązane z rozpatrywaniem spraw, w łącznej wysokości 14,2 tys. zł. Było to niezgodne z przepisami art. 15 ust. 4 ustawy o sko, w świetle którego pozaetatowym członkom kolegium nie przysługują inne świadczenia niż wynagrodzenie

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 maja 2007 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2008 (Dz. U. Nr 94, poz. 628), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 87, poz. 537) i rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010 (Dz. U. Nr 80, poz. 673, ze zm.).

⁸ obowiązek prowadzenia takiej ewidencji wchodzi z dniem 1 stycznia 2012 r. (§28 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. Nr 128, poz. 861)

⁹ Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856 ze zm., zwanej dalej „ustawą o sko”

¹⁰ Dz.U. Nr 223, poz. 1458 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.

za udział w posiedzeniach oraz zwrot kosztów podróży. Środki na wypłatę tych wynagrodzeń pochodziły z oszczędności w § 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe, tym wyższych, im mniejsza była ilość rozpatrzonych w danym roku - przez nieetatowych członków Kolegium - spraw. W 2008 roku, w którym nieetatowi członkowie SKO rozpatrzyli 196 spraw, wypłacono im 1,7 tys. zł dodatkowego wynagrodzenia niezwiązanego z tymi sprawami, a w 2009 roku, w którym rozpatrzyli 147 spraw, otrzymali 12,5 tys. zł dodatkowego wynagrodzenia (w obu latach wykonanie w § 4170 wyniosło 46 tys. zł, co stanowiło 100% planu).

9. Etatowi i pozaetatowi członkowie SKO przestrzegali zakazu łączenia członkostwa w Kolegium z innymi funkcjami i stanowiskami, określonymi w art. 9 ustawy o sko oraz zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, nałożonego art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹². Członkowie etatowi Kolegium wywiązywali się z obowiązku składania oświadczeń majątkowych, a Pan Prezes dokonywał ich analizy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zaprzestanie wypłacania pozaetatowym członkom Kolegium świadczeń innych niż przewidziane w art. 15 ust. 4 ustawy o sko.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Białymstoku
Barbara Chilińska

¹² Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 ze zm.